

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
belső farkasutcában 81 szám alatt.

Megjelen a lap hetenkint négyszer u. m. vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton.
Ára évenként 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr., negyedszor 4 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL:
Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, február 2-án 1862.

(D) Utóbbi napokban nagy remények voltak köztve az uralkodó felségnek Velenczéből visszaérkezéséhez. Azon kitűnő harc, melyet a fővárosban levő és különböző pártokat s nemzetiségeket képviselő lapok folytattak a miniszterium ellen és mellett, az uralkodó felség elhatározásában várta végelgondolását. Mindenik lap érezte, hogy a kérdések kérdése a magyar királyság kibékítése. Ez egyedül a kard, mely az Ausztriára görcsösödő külügyi kérdések gordiusi csomóját megoldhatja.

Nem tudjuk honnan kerültek a felszínre ezen békeremények ugyanazon szempillantásokban, midőn ő felsége veronai feltűnő nyilatkozatában hadseregére bizza át önmagát, de mégis hiúnunk kellett, hogy e békeszelek fuvatlan nem indultak; midőn végre is a kormány székhelyén megjelenő lapok, ily zivataros időkben nem mulathatják magukat politikai kacskák fogdosásával, a mi mulatságnak ugyan megjárja, de nem arra való, hogy az ily kacavadások részére kellő hitelt, s annak idejében kellő előfizetést szerezzen, mely mindkettő egy hírlapra nézve főfontosságú bir.

Maga az idő kedvezett e békehireknek, mert künn a szomszédhatalmak fenyegető vagy aláásni akaró magatartása, benn a pénzválság fenyegeti, emészti Ausztriát, s meg annyi ok, hogy a dynastia már csak ezek miatt is azon alapra támaszkodjék, mely csak időkben is a dynastiák egyedüli biztosítóka t. i. a törvényességre, s a törvények hű betöltése által a népek viszonyos köteleességérzetére s ragaszkodására.

Még tartják ugyan a kiegyenlítési hírek magukat, habár azon viaskodó magatartás, melyet a lapok a legalitás mellett, s nem ritkán az államminiszter ellenében foglaltak el, nagy mérvben csöndesedtek. Ugy látszik az uralkodói szóra várnak, s a gyakorivá vált miniszteri conferentiák eredményeire.

A politikai élet természetes folyamából következik az, hogy egy rendszer, mely egy évtizeden át egy monarchiát anyagilag és szellemileg megrongált, többé vissza nem térhet; és nem is hiszszük, hogy Ausztria visszaessék a Schwarzenberg-Bach-féle merev absolutismusha; de hiszszük, hogy ezen most uralgó francia irányu felvilágosult absolutismus sem foghat soká tartani, annyival kevésbé, mert im azon intézmények, melyek a magyar királyság jogalapjait ellenkeziknek, még mind ideiglenesek és átmenetieknek nyilvánítottak; s a hírlapok terén is csak

ugyan a hadi törvények uralmának dacára, sokkal szabadabb még ma is a discussio mint volt a Bach-rendszer korában, mikor csak egy járásfőnök vétke ellen is szólni nem lehetett; míg most megmondják véleményeiket a miniszterekről is.

Tagadhatlan tehát, hogy miniszter Schmerling szabadelvűbb magatartást követett, mint a mult 12 év emberei. Azonban e politika célja volt ezen szabadabb magatartást arra használni fel, hogy ha az országok követelnek, azokat a bennök lakó népelemek centrifugális követeléseikkel fásarszsa ki. Így remélve, hogy míg például a magyar királyság oldalát dűngetik a horvátok, tótok, ráczok, oroszok, törédek, az erdélyi románok, szászok; stb. képtelenné teszik az alkotmányos ellentállásra, kifárasztják türelmét, felizgatják szenvedelmét; míg végre Árpád heves unokái vagy tulhevesség miatt elvesztik az egyensúlyt, vagy kifáradva a folytonos belső zaklatások miatt kibékülnek a kormánnyal minden áron, hogy a belső népmozgalomnak nyakát szeghessék.

Ugy látszik azonban, hogy a magyar nemzet elég megfontolással bír a lehető legjózanabb magatartásra.

A túlhajtások fegyverét nem fogja kezébe ragadni, nem akarván felszaggatni a sebeket, melyek már gyógyulásba mentek, nem akarván erőszakolni az ezredéves jog és törvény uralmának helyreállítását, miután ez csupán az idő kérdése; mert bizonyosan bármit kísértsen meg Ausztria, de a vége csak az lesz, hogy a magyar királyság jogai teljesen elismertessenek; és nem fog a magyar nemzet a visszatérési örömeért az ellene ágítáló népek követeléseinek meghíusítása végett alkotmányos jogainak feloldozásához folyamodni; de csöndesen bevárja az időt, midőn úgy az uralkodás, mint a népek meggyőződnek arról, hogy az ő Pannónia területét egyedül a magyar királyság volt képes ezer évig őrizzetartani, és nincs itt körül-belől sehol egy népelem, mely az ő feladatát e területen megoldani képes lehetne; valamint nem volt a világteremtés óta hatalom, mely e földterületen ily állandó uralkodást lett volna képes megalapítani, mint a minőt a magyar nemzet megállapított.

A keresztény hit szerint számított világteremtése óta mostanig eső összes emberiségi korszakoknak egy negyed idejét tölti itt a magyar uralkodás: nagy praescriptio ez, nagy mult. Soha sem lehet aggódunk ily mult után jövőnk biztonságá felett; éppen azért nincs, miért semmit is siettessünk. Várjuk vé-

gig a kormányintézkedéseit, nézzük el csöndesen az ellenünk gördített népek mesterkedéseit, tusakodásukat, s a képzelt zavarosbani halászat meddő mulatóságát. A mi jogunk tiszta és biztos, s az okosan és komolyan védett jog, még mindig kivívta magát, ha nem egy nap, ki egy év, ha nem egy év, ki egy évtized alatt. Egy évtized is pedig ugy ezredéves nemzetfának csak egy virága, mely ha elhull is, elég marad még helyette.

Kolozsvárt folyó hó 2 kán ment végbe a helybeli ev. ref. főtanodában az 186¹/₂-dik tanév első felének ünneplés berekesztése, mely alkalommal Sárkány F. tanár ur következő beszédében adta elő az ünnepély célját, e tantézet jelen állásáról érdekes statisztikai adatok kíséretében. Tisztelet gyűlékezett!

„Nevezetes tanév ez, melynek első fetét jelen óra zárja be. Nevezetes, mert ez évben nyerték vissza tanodánk oly sokáig nélkülözött önállóságukat.

Bizalomteljesen kezdtük meg ez évet, örömmel tekintünk a szebb jövőbe, előrelátva szervezeti javaslatunk nyomán iskolánk felvirágzását. S ez természetes, mert édes miénk abban mind az a mi jó, de miénk annak hiányos oldala is. De hát hiányos oldala is van? kérdhetné valaki. Igennel kell felelnem, hiszen senki sem követelheti azt, hogy egy évtized zsibbasztó hatása után első nap mindjárt visszazakapja természetes mozgékonyágát; de a próbálgatás, az idő kimutatja a hiányokat, s intézetünk vezetői kötelességéből kifolyólag a szükséges javításokat megtenni el nem mulasztják. Ez év tehát az első kísérlet, melyben már tanodánk a méltóságos egyházi főtanács által készített szervezeti javaslat szerint vannak rendezve. Itt ki kellene mutatnom ennek jó vagy rossz oldalát, észleltem vagy észleltem voltát; de ezt az idő rövidsége s a korai itéltől okodás részletezni nem engedvén, a tanoda szellemi és anyagi jelenállásának kimutatása alkalmával csak általánosságban említem.

Az újszervezet életbeléptetése általánosan jó eredményt a tanulók tudományok iránti vonzalmára és a tanoda népességére. Az előmenetelt illetően kétféle kell megjegyeznem: 1-ször az alsó osztályokban kevesebb tárgyval lévén elfoglalva a gyermekek, s azon tárgyakat minél alább az osztály, annál kevesebb tanítótól hallgatván, sőt a két alsó gimnasiális és négy elemi osztályban csakis egy-egy tanítótól, úgy tetszik, mintha az eddigieknél tisztábban, nagyobb praecisióval felelték volna. Azonban meglehet ez most az új szervezet iránti előszeretett itélete. Az idő kifogja fejteni. De hogy a felső tanodabani érettebb ifjaknak, a felsőbb tudományoknak philosophia, historia, mathesis stb., terjedelmesebb tudományok formában tanítása szükséges, hasznos, azt kétségbe vonni senki sem fogja, különösen ha ifjaknak a közvizsgákra érett értelmes feleleteikre gondol. Hát a jogtani folyam, ez a drága gyöngye intézetünknek, melytől oly sokáig megvalánk fosztva? Hogy ez mennyire szükséges, azt minden magyar polgár tudja; hogy mily sikerrel tanultak ifjak, arról meggyőződhetett, ha azok jeles közvizsgáit figyelemmel hallgatta.

TÁRCZA. JUDITH TÖRTÉNETE.

X.

(Folytatás.)

— Uram, szólt a szerzetes, — nézzén kegyelmed reám — én vagyok a férfiú, ki-nél szerencsétlenebb nincs a föld kerekességén. Nyomában vagyok az irtózatos armánynak, mely engem e szerzetesi talárba temetett, egy élet elől, mely nem is képzelt örömmel s boldogsággal kínált — egy irtózatos armánynak, mely lelkem kedvesének, a szerencsétlen Oláh Judithnak vesztét okozta. Uram, az ekekre kérem, hallgasson ki.

— De kibez van szerencsém? kérdé a királybíró.

— Maróthi vagyok. Egykor boldog jegyese azon nőnek, ki, mint gyermekgyilkos e bünt hiában vallá magára. Ó hazudott.

— Én is azt hiszem! De hiában, nem lehetett őt akadályozni! Ő vesztét kereste. A törvény szigorát a mi meggyőződésünk nem enyhítheti.

— Én üldözött szerelmem bánatában bejártam a világot, akkor jöttem a szent sirtól Bécsbe, midőn már a felség által a rettenetes ítélet aláíratott. De a királyoknál van a kegyelemzés. Befolyásos uraim ígérték közbenjárásukat, s én siettem, hogy addig az ítéletet fentartóztassam. Még csak 24 óra kell. Csak annyiért esedezem. Akkor

megjön vagy a kegyelem, vagy a megtagadás. Csak 24 óráig ne vesszen el ő.

— Ó kintő helyzet, — szólt a királybíró — az ítélet végrehajtásáért szigorú felelősséggel tartozom. A törvény parancsolja, hogy az ítélet napján a kivégeztetés mulhatatlanul végrehajtható, s a kötelességet elhanyagoló tiszt gyalázattal, büntreességgért büntönnel bünbödjék. Mit tegyünk, mit tegyünk!

— Gondoljon módot, uram! kegyelmed nemes lelkű, és ezen felül a szerencsétlen Judit rokona. Mily elégtétel lesz lelkének, ha őt megmentheti.

— A királybíró gondolkodott, de lelke mélyebben fel volt habordolva, hogy sem gyorsan határozni tudott volna.

— Kegyelmed haboz uram! Mint lovasz férfiú habozhat-e midőn egy nő megmentésének lehetőségéről van szó. Huszonnégy óra alatt itt van a királyi végelbátározás. Az ő megszabadításának lehetőségéért nem kecsezkázhat-e a férfi egy pár évi börtönt s oly gyalázatot, melyet csak a felség törvények mondanak annak, de mely előtt minden becsületes ember kalapot emel.

— Megálljon ücsöm! — szólt a királybíró, az ég egy sugallatot adott nekem. Igaz, hogy Marosvásárhelyt van egy néhány telek, mely a szék törvényhatóságához tartozik; de én mint végrehajtó tiszt jogosulva vagyok a hatóságunkhoz tartozó itteni helyiségeket a kivégeztetés céljára alkalmatlannak találni, idegen batóságokban pedig az ítélet végre nem hajtható. Marosvásárhely idegen hatóság s a széktől elkülönített önállással bíró mint királyi város. Ez égi sugallat... Jól van! Judith nem fog meghalni 24 óra előtt, gyámfiám maros-szentkirályi birtokában érje őt

végcsors, ha nem lesz kegyelem számára. Ott a nép ismeri a Kecseti családot s alázatos leendő Judit iránt bálorsában is. Azonnal fogatok s oda vitetem a szerencsétlen nőt. Ugy is azt kívánta szegény, hogy ne a városn érje végórja.

— Ó köszönöm; köszönöm e reménysugárt — szólt megindulva Mátyás atya.

— Midőn az est elközeledett, Judit már el volt rejtve a kíváncsi városi nép szemelől, s Maros-szentkirály helységében, mely a várostól alig óránegyednyire fekszik, az ottani falubíró egyszerű de tiszta házában látjuk őt magányosan.

Minthogy a felügyelet a királybíró gyámfiára. Gyéresire volt bízva, Judit a lehető jól volt ott ellátva, tán bálorsza csak a volt, hogy Kecseti is ott lakott.

Judit ha bár bálorsáit mélyen érezte, de nyugodt s elhatározott volt. Egy mély sebéget szívén, az hogy a kit úgy szeretett, s a ki iránti szerelmén alapult egész bálorsza, Maróthi el volt bujdosva világul, s csak egy percig sem láthatta őt, hogy bár egy utolsó Isten hozzáddal bucsuzzanak el egymástól.

Éppen róla gondolkodott most is, midőn aajtaja felnyit s Kecseti lépett be szobájába. A szerencsétlen indulatú ifjú arca össze volt dülva, szeméi beesettek. A bűntudat és önvád teljes kifejezése volt az egész alak.

Judit megrázkodott, midőn őt megpillantá, mintha egy irtózatos krokodilt látott volna ott megjeleneni.

— Judit! — szólt Kecseti — vesztett szerelmem miatt örüllségemben üldöz doemod lettem. O nem számítottam arra, hogy boszum a törvényekkel s Istennel játszok, nem gondoltam el, hogy a megindított boszu

furiait nem lesz egykor hatalmam visszatartoztatni. Üldözni akartalak, s a gyalázattól feléledt által hatalmam alatt tartani, hogy így miután nem bírhattalak, más se bírhason. Ennyit akartam és im mi lett a következmény. Nézd arcomat, az elbeszéli, mit szenvedtem. Judit, én követni foglak a sírba, jól érzem, de ha az elkárhozottak van még irtalom a világon, az Istenekre kérélek ne átkozz el utolsó óráidban.

— Vétkes vagy — szólt Judit, de én el nem itéllek. Az isten egykor itélni fog leletted. Ha végörám iránt még kegyelettel viseltetel, hagyj magamra, hogy imádkozhassam az istenhez bűnömért s kéréim őt, hogy legyen irtalmas irántad is.

— Ó köszönöm Judit, hogy imáidba foglald az elkárhozottat. Rendelkezz mindenről, a mi még neked vigaszt nyújthat. Reám van bízva, hogy feletted örököljem, s egyetlen végörömem, ha valamely kívánságodat teljesíthetem.

— Hagyj magamra! — szólt Judit — s Kecseti ellágyult engedelmezzéggel távozott.

Judit félbeszakasztott ábrándozásaiba merült vissza. A szerelem, mely egész bálorsának okozója volt, egyszersmind vigasztalón küldé a veszendőhez egykori kedves ábrándképét. Visszaálmodozta ő azon édes érzelmeket, rózsás reményeket, melyek őt oly boldog léttel kecsegteték, s még nem szálltak vissza gondolatai a sötét jelenre, midőn az ajtó nyílt, s egy szerzetest látott belépni, kibén azonnal Maróthira ismert.

A szerencsétlen férfiú lebulolt a nő lábái elébe, ki félajultan rogyott egy löcára; göröcsösen ragadta meg Judit fejér kezét, de szóhoz nem juthatott, oly szívszagató fáj-

A mi a népességet illeti, azon számot érte el tanodánk, minél nagyobbra legvirágzóbb korában is alig emelkedett. Jogász közvizsgára állott 78, a bölcsészeti három osztályból 51, a felső tanoda népessége 129, összes népesség a közép és elemi tanodával együtt felül van 600-an.

A tanoda anyagi állását illetőleg: a közelmúlt sanyaru idők alatt a megszaporodott kiadások, a töképezéseknek 5%-os papírral befizetése s más nyomasztó körülmények az utolsó fillért is igénybe vették. Azonban főbb uraink, egyházunk más buzgó tagjai, sőt egyes áldozatkész eklézsiáink is a dicső elődök példájára, kiknek köszönhetik protestáns intézeteink létrejöttüket s fennállásukat, átlátva a szükséglet, áldozataikat szentegyházunk oltárára, iskoláink felségelése végett meghozván, azon kedvező helyzetbe jöttünk, hogy a kegyes alapítók által szegényebb sorsú jó tanulók számára tett alapítványok egészen folyamatosan indíthatók. Azonban minden jó tanítványainkat jutalmazni most sem vagyunk képesek; de nem is óhajtom megérni azon időt, midőn ezen tanodában csak annyira jó tanuló lesz, a hány alumnium. Ezen alumniumokban jelenleg a felső és közép tanodának 20 növendéke fog részesülni, (kiknek nevüket a maga rendén felolvasandó) az alumniumokon kívül még 20 szegény tanuló egész éven át kap naponta egy-egy pár cipőt, melynek alapul az e végre adományozott tőke kamatja szolgál, pótolva a tanoda közalapjából.

Az ifjúság erkölcsi magaviseletét illetőleg örömmel említem meg, hogy az egész tanoda ifjúság jó magaviseletével e lefolyt félévben a tanodai igazgatóság teljesen meg volt elégedve. Sőt örömmel és gyönyörrel tapasztalta különösen a legfelső osztályban, hogy itt az ifjú barátság az egymást munkásságra serkentő kölcsönös buzditásban nyilatkozott, mi a legjelentékenyebb eszköz a tudományok becsét meg a gyengébbekkel is annyira megkedveltetni, hogy az reakció névtelű valóságos életszükséggé váljék. Ez a valódi barátság, mely hogy intézetünk minden rétegeiben életre kapjon s minél szélesebb kiterjedést nyerjen, teljes szívünkkel kívánjuk.

Örömmel zárjuk hát be e félévet s kívánjuk, hogy a mindenható Isten sokat szenvedett szegény hazánk mindnyájunk által óhajtott békességét háborítatlanul helyreállítva, tanodáinkat a legszebb virágzásra juttassa. Erős a haza csak úgy lesz, ha annak oszlopait az egyes polgárokat, a tudományos műveltség védi az egész épületre károsan ható tárogatástól. Adjon Isten különösen intézetünknek jó indulatú, a nevelés szent ügyét szívűnkön hordozó buzgó pártfogókat, fáradhatlan tanítókat, jó erkölcsi szorgalmatos tanítványokat, hogy ez intézet nemzetünknek s anyaszentegyházunknak ezredéveken keresztül jó polgárokat nevelhesen. — Ezen lelkes éljenzés követte beszéd után, a t. tanár ur felolvasa a tanoda összes növendékeinek előmeneteli osztályzatát. Végül az ezen intézet javára alapított ösztöndíjaknak egy része 200 s néhány forint a. é. kiosztást; a más rész kiosztása a nyári közvizsgálat alkalmára tartatván fen.

Dézs új tanácsházának felszentelése

Főhadnagy Nagy Farkas az első ülést követő beszéddel nyitá meg.

Tekintetes tanács!

Ez igazság szolgáltatás új hajléka a tks. esküdt közhatalmának, az egyenjogúság magasos elvéből folyó bátorozta következtetés, a városban jogosan lakó minden nemzetiségek, és vallásos felekezetek papjai által szokott szertartással felszenteltetvén, midőn nekünk jutott a szerencse, legelső működésünkben benne megkedveltetni, úgy hiszem kötelességünk azon irányt kijelölni, melyet egy polgári, mint erkölcsi kötelemünk előnkbe szabnak; azokat pedig egy vélem teljesíthetjük, hogy ha minden körülmények közt, megbízóink érdekét, mely a köz jóllétét azonos, mindég szem előtt tartva, teljes erőnkkel előmozdítani törekedünk, s az bármely oldalról támadtatnék meg a jog és igazság legbiztosabb fegyverével a haza törvényeivel állhatatosan védel-

dalmat érte. Végre a mély fájdalom heve erős zokogásban s nehéz szokatlan könyekben tört ki.

— Judit! szolt végre fojtott hangon. Judit! ugy-e ártatlan vagy!

— Gondolod-e, hogy lehettem volna gyermekgyilkos?

— O mért vallád magadra az irtózatos bűnt?

— Mert nem akartam még irtózatos bűnbe esni.

Hagyjuk ezt. Jó, hogy látlak most már boldogul halok meg. Nemde te szerettél engemet? És ha tudod, hogy hozzád intézett levelem erőszakolt, nem hagytál volna gyallázatban!

— Oh Judit soha férfinőt nem szerettem inkább. A szent sírtól visszaérkezve Bécsben vettem leveledet, mely retentő csalóda somra világot vetett. Megvert az Isten, hogy sorsom felett hirtelen határoztam. Örült valék, midőn visszautasító leveled vettem, nem is voltam képes arra gondolni, hogy ily sötét árnyák jászák velünk. Végre már mindennek, csak egy boldogság van még számomra fennmaradv: az, ha megmenthetlek.

Ez utóbbi szóra Judit megrázódott, látta, hogy hideg elhatározottsága mögött még kapkodott lelke az életremény után; de ismét csüggedett s szóla:

— Nincs számomra irgalom, nincs remény!

— Az irgalomért most esdettek befolyásos emberek a trón számolyánál — reményünk lehet Judit még vagy husz óráig.

— O csak hogy láthatlak! már könnyebb lesz balálom!

Maróti a kínos viszonylatás első perczet

meztük, erős meggyőződésben lévén, hogy a törvény kötelez fent úgy mint alant, s azt csak azon hatalom változtathatja, vagy szüntetheti meg, mely alkotta, s ha ily magunk tartásával helyzetünk tarthatatlanná válnék, készek legyünk innét bármely perczben inkább visszalépni, mint megbízóink jogait, és érdekeit, a hatalom parancs szavának feláldozni. Erre kötelez bennünket ön lelkiismeretünk, de egyszersmind figyelemzetnek nemzetünk nagy szellemei, kiknek élő képei hű másolataival megbízóink ez igazság szolgálatára csarnoka homlokzatát díszesíteni elrendelték; továbbá hivatalos eljárásunkban, és az igazság kiszolgáltatásában legyünk mindenki jogai és érdekei iránt méltányosok, nem tekintve sem nemzetiségre, sem vallásra; csupán az ügy igazsága vezérleje nézeteinket, mert így a bennünk helyezett bizalom hitté erősödve, minden köztünk lakó nemzetiségek meglesznek győződve arról, hogy a törvényben ki mondott jogegyenlőség köztünk nem üres hang, hanem annak ők is mindenben egyaránt részesei, s így közösök levén érdekeink az alkotmányos szabadság elérésében és megvédésében egyesített erővel fogunk törekedni, mit az egek ura a mindjárt bekövetkező új évben mindnyájunk, öröme, hogy megadjon legforróbb óhajtatásom.

Végül, midőn az ügyek elintézésében közreműködőket, támogatásokat, és barátságokat a tks. uraknak továbbra is ki kérem, magam részéről eddig tanúsított öszinteségemről, és készségemről mindnyájokat biztosítom.

Főhadnagy Nagy Farkas beszédére főjegyző Pataki Ferencz következőleg válaszolt:

Nem mulasztatom el, hogy a jelen innépelyes alkalommal, midőn tanácsunk az új városházának első gyűlését tartja, elnök atyánkfia megnyitó beszédére viszonzásul néhány szót ne szóljak.

Hiszem mindnyájunk keblében meleg rokonszenvre, élénk viszhangra találtak a főhadnagy atyánkfia beszédében elmondott igazságok, szerencsésnek érezhettük magunkat, hogy ily elnöklet alatt törvényesen választott alkotmányos tanácsunk kezdhete meg hivatalos működését ezen köz épület tanácssterében is; e falak között a népképviselők által választott hivatalos tevélet tagjainak szava viszhangzik először, egy oly testület, mely ha nem hosszú idő óta hivatalos működésére visszatér, nyugodt lélekkel elmondhatja, hogy híven teljesíté a haza, az emberiség, s e város egy mint a polgár-társak iránti kötelességeit; de eljárásunkról nem mi, hanem mások fognak ítélni, bizonyosan fel fogja a körülményeket, átértve az idő szellemét; mi csak annyit mondhatunk multunkról, hogy lelkiismeretünk nyugodt, s jövőben is következetesek leszünk a multban bevallott elveinkhez s nézeteinkhez. Jöhetnek idők midőn a haza és ezen város iránti kötelességünk áldozatot kíván, itt azonban eszünkbe kell jutni, hogy magunk iránt is vannak erkölcsi kötelességeink, s azt sem a haza, sem a város nem kívánhatja, hogy ily egyéni kötelességeink megsejtésével dobjuk magunkat áldozatul. A köz jó fog ezen túl is szemünk előtt lebegni, s arra fogunk ezután is törekedni, hogy a becsület után e hasznos kötelességet teljesíthessük míg tehetőségünkben áll, s azt hiszem akkor mint választóink bizalmának egy a haza és magunk iránti kötelességünknek is eleget tettünk, Isten segítse buzgó törekvésünket, s jó akaratunkat!!!

Cserhatomán, jan. 22. 1862.

Ideje tán, hogy 2 1/2 láb magas hóval fedett vidékünk-ről is lásson bár pár sort az olvasó közönség. De mit is írunk? Mert a minket jellemző kedélyborulatot, azt hiszik mindenki othon is ismerheti. Mások ily kedves szánút melletti farsángon társaságba fogaságba, vigalomból vigalomra szánaztak csengő-pengő fogatokon e vidék lakói is. És most? Mintha mind özvegyi fátyolt hordnának, csak az mozdul ki lakából, kit a nyomorúság kényszerít. Még arról

ha imáiban idegen emberek nem zavarják.

— Mindnyájon egy alapítot vallunk — uram — szolt a szerzetes — és az egy keresztényhit közössé teszi a felebaráti részvétet a szerencsétlenek irányában. En az ég vigasztalását hoztam a szenvedő nőhez, azon egy örök Istenben való vigasztalódást, kit mindnyájan vallunk.

— A felebaráti részvétet el nem zárhatni a szerencsétlenektől, de miután e nő reánk van bízva úgy hiszem, kötelességem kijelenteni, hogy az idő későbbre haladott már, hogy sem továbbra is ily bizalmas együttlét fel ne költené a nép gyanakodását.

— Legyen kívánata szerint, uram, távozni fogok — szolt a szerzetes.

Judit értelemteljes pillantást vete a szerzetesre, a mi a Kecseti figyelmét el nem kerülhet. Ki lehet e csodálatos ember? S hogyan történhetett, hogy éppen Dózsa Péter-től nyert engedélyt Judit látogatására? Így töprenkedett ő, kinek a mint ebből érthetjük, tudomása volt arról, hogy e szerzetes Mátyás atya név alatt Judit látogatására fel volt jogosítva. E tudomás igen természetes volt. A mint az előadásunkhoz mellékelt oklevélből is látszik, Gyéressy vitte a főszerepet Judit körül ennek végnapjaiban. Gyéressy pedig Kecsetinek rokona és barátja lévén, ennek kíváncsára örömet megozsta vele a felügyelés szomorú kötelességét.

Hosszú volt az éj. Ugy Judit mint Maróti mit sem aludtak, s vágyó-zívóval vártak a reggelre, hogy ismét egy más közelében lehessenek.

A mint annyira haladott az idő, sietett is Maróti Judit látogatására, s egy ideig háborlatlanul is időztek. Nagy vallomást kelle

sincs szó, hogy e vidéken bár egy házmulatság lenne, sőt a nép körében sincs a máskori szokott élénkség, gyerekek lakadalmak is. Kevés a gabona. Drágaságnak nézünk elibe. És mégis tisztviselőink erélye és eszélyességének legyen köszönet, oly kevés a csintalanság a kibágás. Ez egész télen Bilakon történt egy orzás, turó, malé és pújkák lopásában; de ezt is az erélyes borgójárás szolgabírája Bodó Sándor ur világosságra derítette.

De nem szabad elhallgatnom a máthéi ref. egyház most elválasztott lelkésze H. M. folyó hó 19-én történt hivatalbani beiktatását, mely alkalommal érdekelt ur a pap t. Cs. J. az egyház köteleit elősoroló élénk szónoklatára, délután az egyház elhatározta rovatul utján repedt és megszeletlen templomát kinjittatni; egyház előjárásági felemlgetése pedig, hogy a kölcsön magtár oda erősödteig is jóvelmi forrásokról kell gondolkodni, s mint vala évtizedek alatt mébeszetet kellene az egyház számára folytatni; Szabó István földész egyházi egy kas rajot, Székely István gondnok ur pedig mást ajánlottak fel az egyház számára; és ezeket kezelni a szépreményekre jogosító t. lelkes jellemző önértékel magára vállalta. Uraim lelkész urak! Csak szólnak a néphez melegen, s e meleg a kegyesség a vallásosság csiráit felfakasztandja a hallgatók keblében!

r. l.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A jövő szombaton Albisné jutalmára szándékoznak adni Haray egy új szimfóniát „Leányvásár Debrezenben”, melynek zenéjét eredetileg írta színházunk szép tehetségű karmestere Káldi Gyula.

— A mint a „Süregyű” nek írják Bécsből az erdélyi cancellaria nagy tevékenységben van; nagy erőfeszítéssel dolgoznak az erdélyi országgyűlést illető munkálatok befejezésén. Ugy látszik egész új sora fog kiadhatni az institutiok választási rend, és szavazati rendszabályoknak. stb.

— Marosszékről írják nekünk, hogy ott a felmentett id. főkirálybíró mult hó 22-én kapta, helyettesítettje báró Horváth Albert felszólítását, az elnökségi és tisztviselői okmányok átadása iránt, s ezen ez évben 2-dik transpositóra biznosokul kinevezte ügyvéd Deák Ferencz, volt közjegyző Molnár Zsigmond, cs. kir. írnok Dicső János, a praesidialek átvételére pedig derékszékíró Ilyés István, és volt járás hivatalnok Fekete Károly urakat. Az adminisztrator felszólította az alkotmányos tisztviselőket, hivataluk további elvállalására; de senki sem vállalkozott. Ezután elkezdették az új tisztviselői kombinatioikat; de mind halva születtek. Közvéleményünk fejlődött ottan, hogy senki se vállaltjon hivatal. 25-én gr. Toldalagi kibúcsuzott a székháztól. Tisztviselő barátai kikisérték szentbenedeki udvarába, hol barátságos lakoma volt. 26-kán adta át a tisztviselő leveleket az új adminisztrációnak aljegyző Jenei József, egy pár írnokkal. Vályi Károly derékszékíró adja át a levéltart, és Zajzon J. aljegyző a butorokat. Levelezők biztosit, hogy az újra alakulódt tisztikar névsorát beiktundják. Ugy látszik, hogy valahára kaptak össze vállalkozókat, egy magány levélből ugyanis azt látjuk; hogy alkirálybírók lettek: Józsa József bírtokos, Barabási János, és Farkas Albert disponibilis. Dullók lettek: Iszlai Elek, Bedő Sándor, Benkő Miklós, Szántó János, mind volt cs. kir. közjegyzők; továbbá Csiki József, Nagy József, Gergelyi Samu, és disponibilis Pop Sámson.

— Hunyad megyéből Makrai László maga s több bírtokos társai nevében azon nyilatkozatát küldi be hozzánk a „Kolozsvári Közlöny” 13. és a „P. Napló” 19-ik számaiban közölt értesítéset vonatkozólag, miképp a január 11-én tartott tisztii ülésben kifejezett nézetet a tisztviselők helyt maradása iránt ők nem osztják, s azon tisztii ülésben jelen sem voltak. Beküldő dicsérettel emlékszik a főispánról, de az első főbíró akkori szónoklatára ezt jegyezi meg a szentírással „nem minden, a ki mondja: uram uram! hanem, a ki cselekszi Isten akaratját, fog bemenni a menyek orszá-

tenni Juditnak, miután a szerzetes a mellette levő keresztre esküdtött, hogy míg Judit és anyja él, soha senkinek el nem mondja e vallomás mely titkát.

A nap alá felé haladott már a láthatárról, s még a szerencsétlen pár el nem vált egymástól. Kecseti igen érlelte azon talányos bizalmaság, mely e hosszas együttlétet alapokálul feltűnt; s már délelőtt elhívelte a felügyelettel megbízott Gyéressyvel, hogy a szerzetes téríteni akar, rábirta őt hogy egy futárt küldjen a királybíróhoz azon kérdéssel: engedje e Juditnak ezen botrányosságig menő együttlétet a szerzetessel? Mire csak azon rövid választ nyér: mit sem kell eltitkálni a szerencsétlentől, a mi utolsó óráinak kinjait enyhitthet.

Dózsa Péter intézkedéseiből látható volt, hogy ő semmi tudomással sem birt azon sötét árnyakokról, melyek Judit tragédiájának fejlesztő hősvé tették Kecsetit, s így a nyugtalan izenetek okát sem kereste ő valamely lelki indokban, hanem csak is a gyámfiára bizott felügyelői kötelesség érzetében.

Kecseti azalatt kimondhatlan felháborodás között vala. Eszébe jutott, hogy midőn mely bűnbánattal bocsánattat kérte Juditnak, az elmúlt napon, mily hidegen utasítá őt vissza s mint kívánt magára maradni. És most a fiatal szerzetessel mily kifogyhatatlanul hosszasan időz! E perczben sötétgondolat villant fel lelkén, s arczának bánatdult vonásait a dühös indulatosság kezdé felcserélni.

(Folytatjuk.)

gába. — Nem lehet különben csodálkozni, ha hazánk kinzó körülményei közt különböznek a nézetek. Vajha mielőbb nyitva lehetne előttünk a közös meggyőződés, s közös egyetértetés egyedül biztos tére.

— Megtiltják-e avagy ne a februári alkotmány ünnepe? Ez a kérdés, a melylyel ugy Bécsben, mint Prágában foglalkoznak. A Bécsi tanács Kuranda ur indítványára titkos ülést tartott ezen kérdés tárgyalására azon okból, mert meglehet, hogy e felett oly vita, és oly észrevételek kerekedhetnek, melyeknek a nyilvánosság elébe kerülése nem volna igen jó hatás. Prágában még a németek gondolkoznak ha február 26 kát ne használnák-e fel ellen demonstrációt a csehek ellen, kik october 20-kát megtiltják! A csehek folytonos tiltatásokat tesznek a februári alkotmány ellen. A csehek általában békülékenyek a német elem praedominanciája miatt.

— A photogen lámpákkal a kezelés körül nagyon kell vigyázni. Szébenben már három szerencsétlen gyuladási eset adta magát elé a photogen miatt. Legközelebből egy ottani tisztességes házánál az apa gázt töltött a lámpatüvegbe, s midőn a gyertyával vizsgálta ha eleget töltött-e, a gyertya lángjától a gáz meggyulladt; egyszerre az egész konyha lángban volt. Az apa ijedten borult kis lánykájára, hogy ezt a gyuladástól védje. Mindketten jelentékeny égés-sebket kaptak.

— A pesti lapok naponta hozzák az ottan egészen divatba jött névmagyarosításokat. Német, rácz, cseh hangzatu nevek igen szabatosan magyarosítottak át felsőbb jóvá-hagyás folytán. Ugy látszik, hogy más származásu honfitársaink közül nagyon sokan átlátják, hogy a magyarnak a mint volt elég tisztességes multja, úgy jövője sem kétes, bármennyi nyomásnak sat is van ez idők szerint kitéve. Egy jóvaló nemzet a megpróbáltatás napjaiban is csak gyarapodik számban úgy, mint erőben. — Mindenesetre feltűnő jelenség, hogy a névmagyarítás éppen most foly legjavában, midőn e lépés sem magasabb kegyekre, sem valamely előmeneteli önzésre nincs számítva; s az egész a beúnós meggyőződésnek, bizalomnak és rokonszenvnek önzetelen kifejezése.

— A „Botschafter“ „Magyarország és a német kérdés“ című cikkében, a többi közt, ezt írja:

„Ez sem uniformitást, sem föderalitást, sem dualistmust nem ismerek; én csak vagy igazságos, vagy igazságtalan kormányt ismerek. Igazságos azonban csak az a kormány, mely valamely állam törvényeinek megfelel, a mint ezek történetéből kifejlődtek, mert a történet a népek és államok természete. Az osztrák birodalom a történet legeredetibb teremtménye, melyet Európa felmutatbat, s kell hogy kifejlődése s kormánya is eredeti s ne alakított legyen. De fájdalommal látjuk, hogy már 12 év óta nem csak egyes államférfiak, de egész osztályok öökös harczt folytatnak az állam s az egyes népek természete ellen. E harc még végtelen roszat idézhet elő, de mindenesetre azok teljes megverésével fog végződni, kik azt előidézték. Gibbon a római birodalom hanyatlásáról irt történetében, Julian császáról következő emlékeztetés szavakat mondja: „Élete bebizonyítja (pedig Julian egyike volt a leghatalmasabb római császároknak) hogy bár mily nagy legyen is valamely ember szellemi s erkölcsi ereje, egy nemzetteli harcában meg kell törnie, mert a nemzetet a kitartás.“ Ha az osztrák birodalom természetét szemléljük, úgy találjuk, hogy ez állam keletkezése óta bensejében mindig centrifugális volt. Egyes részek sohasem akartak s nem is tudtak egymáshoz fűződni, s az ember bajlandó volt azt binni, hogy ily divergens elemek soha sem erősödhetnek egy nagy egészszé. De e látszólagos feloszlási elemek dacára másképp történt mint mint Hormayer mondja Anemonenjenek első kötetében: „Nem az egyenlőség, de az egyenlőtlenek a világrend feltelete.“ Az osztrák birodalom fűnállásának föltétele azon egyenlőtlenesség föntartása, mely 1526 óta fűnáll. Ausztria népei csak azon tudatban boldogok s megelégedettek, hogy ez egyenlőtlenesség teljes kiterjedésében föntartassék. s. a. t.“

— A „Botschafter“ írja: Nehezen lehetne meghatározni, a magyar ügy mily stadiumban van, de nem lehet a felett kétely, hogy a fenforgó kérdések között első helyen áll, amár az ez is több részre oszlik, melyek között a legfontosabb az alkotmánykérdés. Másik alosztályát képezi a szerb Wojvodina vissza állítása. Ez ügy éppen nincs az eldöntéshez oly közel, mint azt bizonyos oldalról híresztelik. Ehhez azonban vallási kérdés is csatlakozik, vagyis jobban mondva, azon kérdés, vajjon a g. n. e. egyházhoz tartozó szerbek és románok, mint eddig, úgy ezután is a karlovitzi patriarcha, mint egyházi főnökük alatt álljanak-e, vagy pedig teljesítetik Magyar- és Erdélyország románjainak azon obaja, hogy a szerb patriarchatustól elválva — saját román metropolita alá helytessenek. A románok pártvezére, Mocsonyi András, nagyban ez eszme mellett küzd, midőn a román nemzetiség elnyomását hozza fel érvül, hogy t. i. a patriarcha választásakor a congressuson a románok, amár számra fölhataladják a szerbeket, csak 6, a szerbek pedig 69 küldött által voltak képviselve. Ha a képviselők a lakosság száma szerint választának, a többség részükhöz lenne, s így bizonyára román jutna a patriarchai méltóságra. Ez ügygel mindenesetre összefüggésben van Maschierovits temesvári püspöknek Bécsben való jelenléte, melyet mint-hogy bizonyítalan ideig akar meghosszabbítani, azt hiszik, hogy a szerb congressus ügye legközelebb tárgyalás alá kerül.

— Veszprém megyében öségi kard találtatott, s e megye egyik tekintélyes birtokosának kezében van már, ki azt a nemzeti muzeumnak fogja ajándékozni. E kardnak egyik lapjára e szavak és számok vannak véve: „Thom. Drág bellator 1242.“ E szerint a kard, a nemzetünk történetében oly nevezetes szerepet játszott Drágfi család harczi tőrűsének kardja lehetett.

— Egerből írják, hogy az idei farsangnak már két áldozata lett. F. hó 19-ikén ugyanis egy ottani földműves a másikat, borozás közben, agyonütötte. Továbbá e hó 21-dikén az egy nevezett tövisesvölgyi téglaháznál egy subancz nyulseréttel töltött pisztolyt forgatván kezében, a téglás ne-jét közlőrlől föltűnő lötte, ki is később az irtalmas nők körházába viteték; — életéhez kevés remény van.

— Az orosz belügyminiszterium új közlönye, az „Éj-

szaki Posta“ már megjelent, a várakozásnak tökéletesen megfelelő tartalommal. A főszerkesztő évenként 8000 ezüst rubelt kap, a hat dolgozótárs mindegyike 4000 ezüst rubelt, s a hat segéd közül mindegyik 1000 ezüst rubelt.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. A Trentügy békés megoldása dacára Anglia folyvást nagy gondot fordít Kanada erősítésére. Az ottani önkényesek számára, újabb tudósítások szerint, 50,000 darab öltözetet, főleg köpenyeket küldött.

A január 28-ki lapok a francia trónbeszéd taglalásával foglalkoznak, általában kedvező véleménynyel.

Palmerston lordot január 29 re Londonba várták, hogy egy minisztertanácsban elnököljön. Ebből úgy látszik, hogy a nemes lord egéssége jobbra fordult.

Southampton, jan. 29. A déli államok ügynökei Mason és Slidell urak „La Plata“ postahajón ma ide-érkeztek.

A walesi herceg keletre szándékozván utazni, folyó hó 7-kén indul Londonból, Bécsot érintve ott egy vagy két napot töltend s Triestben „Osborne“ hajón száll a tengerre.

Franciaország. A törvényhozó testület ülésait előző Morny gróf jan. 28-kán érdekes beszéddel nyitotta meg, melyben többek közt ezeket mondá: Bár merre tekintünk a földgömbön, nincs talán kormány és nemzet, mely e pillanatban ne volna nagy krízisben. Régi államok bomladoznak s újak támadnak, egy helyen a tulságos hatalom engedményeket tesz a szabadságnak, más helyen a tulságos szabadság menedéket keres egy erőteljes alkotmány védelme alatt. Ezek közepette Franciaország nyugodt, jövőjében bizó maradt, s általános jólétben a kereskedelmi nehézségek dacára. Jogunk van hát azt mondani, oly kormányunk van, mely legjobban megegyezz nemzetünk jellemével. Az elnök kijelenti, hogy többé nem fogja megtérni írott beszédek fölvilágását. Megemlíti, hogy a legnagyobb nemzeti szerencsétlenség idején divatoztak a francia parlamentben a felolvasások, s hogy az angol parlamentben még egy okmány felolvasását is nehezen tűrik.

Páris, jan. 30. Közvetlenül egy hosszú minisztertanácskozomány után Thouvenel futárt küldött Rómába. Lavalette állása tarthatatlan.

Olaszország. A „P. L.“ bécsi levelezője szerint Bécsben nem hiszik, hogy Franciaország visszahúzná csapatait Rómából. A francia és olasz kabinet állítólág abban állapodtak volna meg, hogy a római kérdésnek egy európai congressus útján kell megoldatni. Oroszországgal is megkezdődtek az irányban az értekezések, még pedig eddigelő jó sikerrel.

Turin, jan. 26. A legjobban értesült körökben mostanság folyvást rejtélyesebbek az emberek. Valaminek történni kell, de ezt a valamit még teljességgel nem lehet szavakba foglalni, habár az érintett jólétesült politikusoknak arról alkalmasint tudomása van. Ausztriával háború nem; ezt csak azon esetben tartják lehetségesnek, ha a támadás Bécsből jőne. Hanem az az egy bizonyos, hogy kormányoknak sikerült a tuileriákban ismét egy új fordulatot idézni elő, mely ez alkalommal a római kérdés megoldására valóban kedvező leend.

Egy más turini levél szerint Párisból oly értelmű tudósításokat kaptak, melyek szerint Ausztriának ellenséges fellépésétől a jövő tavasszal, többé nem lehet félni.

Genuából írják, hogy Mazzini egy idő óta ott mulat. Megkegyelmezése végett egy bizottság kérelemmel folyamodik a királyhoz. A jó eredmény fölül nem kételkednek, s akkor semmi akadály sem fog utban állani, hogy Mazzini parlamenti taggá megválasszassék.

Róma, jan. 25. A szent atya e napokban ismét gyengékedett. Szerdán este lett rosszul s az orvosok azt tanácsolták, hogy elővigyázatból fektüdjék. Egy kis láza volt, a mi esőörtökön is tartott. Pénteken reggel, szokás szerint, kihallgatásokat adott a minisztereknek és másoknak. Egy kis seb a lábán olykor elmérgesedik s lázt okoz.

Perugia, jan. 29. A törvényszéki elnök Mgore Ciuffa gyilkosát a királyi hatóságok Rieti-ben elfogták; neve Farroni. A gonosz tett, úgy látszik, magán boszú-ból történt.

Németország. Berlin, jan. 29. A képviselő ház mai ülésében valamint a Grabow-féle szabadelvű, ugy a „haladó“ párt részéről is külön indítványok nyújtattak be a kurhesseni ügyet illetőleg. A haladó párt indítványa következő:

„Mondja ki határozatilag a képviselők háza, hogy a kir. államkormány felszólítandó, miszerint a kurhesseni kérdésben elfoglalt, s az 1860. nov. 12. és 1861. martius 17. és 24-diki szövetségi ülésekben előterjesztett nézpontok értelmében, valamint a bádeni nagyhercegi kormányának az 1861. jul. 4-iki szövetségi ülésben benyújtott indítványával egyezőleg, minden eszközt használjon fel arra, hogy Kurhessenben az alkotmány szerinti jogállapot ismét visszaszerzessék, s különösen arra hasson, hogy a hesseni népképviselést az 1831. jan. 5-diki alkotmány alapján azonnal összebírassék, szemelött tartva az 1848. és 1849-ben ehhez csatolt felvilágosításokat, az ezek alapján tett módosításokat, és 1849. april 5-diki választási törvényt.

Indokok: Az állomjogi viszonyoknak haladó felosztása Kurhessenben; a választóhercegségi kormányának a még meg sem nyitott második kamra felosztása körül legújabb eljárása; a korábbi porosz kormányának a kurhesseni mai állapotok behozásában részvételése.

A második indítvány, melyet a Grabow-fractions 60 tagja irt alá, következő:

„A képviselőház határozza el, hogy tekintve, hogy 1. a közönséges jogállapotnak évek óta tartó megzavarása Kurhessenben, nemcsak azon országga gyakorol sulyos nyomást, és a német jogérzetet is sérti, hanem e fölött — jogellenes, a szövetségi törvényeknek a német álla-

mok alkotmányát veszélyeztető alkalmazásából származván, egész Németországra nézve, komoly nyugalanság tárgyát képezi;

2. hogy a porosz államkormány már 1859-ben hivatalos alakban kijelenté, hogy az 1852-ben hatáson kívül helyezett 1831-ki alkotmánynak visszahelyezése, miként ez husz éven át elismert hatáskörrel birt, az egyedüli mód, Németország azon részét szilárd jogállapotba hozni vissza;

3. hogy maga a kurhesseni nép, és pedig azon ország képviselői közege által, mely a kormány saját terve szerint és befolyása alatt alakult, oly egyértelmű és szilárd-sággal, mely Németországot a legelőkelőbb részvétre ébreszti, ragaszkodik azon alkotmányhoz, s annak visszahelyezését kívánja;

4. hogy ennek ellenében a kurhesseni kormány állhatatosan megtagadja a kívánt visszahelyezést, sőt az általa adományozott alkotmánynak is ellenére cselekszik, s az országának azon jogait is megsemmisíti, melyek ezen — jogellenesen behozott alkotmány által még épségben hagytak;

5. hogy a kurhesseni kormányának ezen uton tovább haladása a közrend erőszakos megzavarásának aggodalmát kelti fel azon — Poroszország hatalmi területével szomszédos országban:

a képviselők háza stürgetően ajánlatosnak nyilatkoztatja ki, hogy a kir. államkormány Kurhessenben az alkotmány szerinti jogállapot visszahelyezésére gyorsan és nyomatékkal intézkedjék.

Indokok: a föntebb tekintetbe vett alapokban foglalt tények, s az azon választott képviselőház kötelessége, a Poroszország érdekeivel oly közel érintkező kurhesseni ügyekben, — a legújabb intézkedésekkel szemben, ép úgy nyilatkozni, mint ez a mult törvényhozási időszak alatt történt.

Mindkét indítvány egy 14 tagból álló bizottsághoz tétetett át.

A porosz külügyminiszter azon rendszabálya, mely szerint a porosz követségnek meghagyta volt, hogy a diplomati levelezésekben többet ne francia, hanem német nyelvet használjanak, már is oly bábeli zavart idézett elő, hogy berlini tudósítások szerint, visszavételéről gondolkoznak. A külügyminiszteriumhoz eddigelő nyolcz darab, a sz. pétervári porosz követséghez pedig még több orosz szövegtű irtat küldetett; azonkívül svédnyelven szerkesztett jegyzékek is, mikből azon meggyőződésre jöttek a porosz diplomaták, hogy Bernstorff gróf rendszabálya kivihetetlen.

Oroszország. A moszkvai nemzeti kamara elhatározta a választási elv alkalmazását a közigazgatás- és igazságszolgáltatásra. A tartományi adók kezelése az államhivatalnokoktól elvétetvén, választott tisztviselőkre bízassék. Választóképes minden birtokos, a kinek 500, mivel osztálybeli pedig a kinek 150 desszétine (orosz hold föld) földje van.

Varsó, január 28. Az innen 18 mérföldnyire fekvő Petrikau városában sajtáságos templomi botrány lön elkövetve. Mint tudva van, a vidéki templomok nincsenek bezárva, csak a varsóiak. Az előbb nevezett város cath. templomainak egyikében közelebből néhány fejébe öltözött delnő jelent meg egy házaspár összeeskütése ünnepélyére. Egyszerre csak berohan nyolcz csinos öltözött fiatal, olajfés-tékes bőrékkel kezelve, s valamennyi fejébe öltözött delnőt mázolin kezdenek veres zöld stb. színekre; miért nem jelentek meg nemzeti gyászban. A nemzeti „színezet“ terjesztésének ezen eredeti módja azonban nem folytatott sokáig, mert katonaság és rendőrség volt közel, a kik aztán bevitték a fiatal művészeket a czár atelierjébe.

Dunafejedelemségek. Kuza fejedelem következő napiparancsot intézett hadseregéhez: „Románia hadseregel! Azon komoly és elhatározott magatartás, melyet Románia hadserege azon pillanat óta tanusit, hogy én az ő köréből Románia oszthatlan fejedelmi székére hivatam, sokat tett az egyesülés kivételére. Ti bebizonyítottátok, hogy a nemzetiség zászlója egyszersmind a rend és törvényesség lobogója is. E zászló alatt soká éljen az egyesült Románia ősi, rendületlen állandóságában.“

A hadügyminiszter pályáirait hirdetett a legjobb nemzeti katonai himnus írására, mely a nemzeti becsület és hír kifejezése legyen.

Hercegovinában Vukalovich Luka helyébe egy Nikofor nevű fanaticus pap lett a felkelők vezére.

Mexiko. A congressus decemb. 25-én béfejezte üléseit, miután előbb a kormányt körülán hatalommal felruházta. 52,000 főnyi nemzetőr hivatott zászló alá. Doblado új miniszteriumot alkotott. Az összes lakosságra sulyos adó róvatott ki.

A felállítani szándékolt trón betöltéséről, mely folyvást élénken foglalkodtatja a napi sajtót, a következő újabb híreket és véleményeket közölhetjük:

A „Constitutionnel“ január 26-ról jelenti, hogy Almontes mexikói tábornok Brüsselen van, hol a mexikói trón betöltéséről volna szó. A tábornok nem sokkal azelőtt Bécsben is volt, azonban a főherceg az ajánlatot nem fogadta el; s most már Lipót királlyal foly az alkudozás, hogy második fiát, a flandriai herceget küldje Mexikoba.

A „Patrie“ szerint a francia udvar valóban ajánlatot szándékszik tenni Miksa főhercegnek a mexikói trónra való kijelöltetésére nézve; de csak akkor, midőn a mexikói hadjárat sikeréről biztosítva lesz, és csak azon valószínű esetben, ha a mexikói nép egész batározottsággal nyilváníttandja azon kívánságát, hogy idegen fejedelem által kormányoztassék.

A párisi törvényhozó test elébeterjesztett okmányok között Mexikora vonatkozók is találhatók. Lényegük oda megy ki: hogy bárha a beavatkozott hatalmak elhatározták azon állam belügyeibe nem elegendni, mindazáltal elismerik a népesség azon jogát, hogy oly kormányt állítsanak magának, mely az állandóság és erő biztosítékaival bír. Egyszersmind utasítanak a francia ügynökök, hogy ilyenül kísérletek iránt buzditás- és erkölcsi támogatással viselkedjenek.

Az „Indep. B.“ törhetlen makacssággal állítja, hogy

az ügy tökéletesen rendezve van. O Felsége az ausztriai császár és fenséges öcsése beléegyeztetést adtak; s miután a szövetséges hatalmak elfogadták Ausztriának azon feltételét, hogy Mexiko az új uralom megszilárdulásáig európai sereggekkel megszállva tartassék, a kivitelnek többé semmi sem áll útjában.

Az északamerikai egyesült államok külügyi titkára Seward az egy jegyzékében akép nyilatkozik, hogy az uniónak nincs ellenvetése a szövetséges hatalmak beavatkozása ellen, ha annak célja csupán pénzbeli kártalanítás; ellenben egy királyi szék felállítását Mexikóban rosszul fogná.

Végül az „Ost. d. P.”-nak Triesztből vett azon hírt kell még megemlítenünk, mely szerint Scherzenlethnek főhercegi tanácsos ur, a kit Miksa főherceg rendszerint magán küldetésekre szokott használni, Mexikoba utazott.

Ujabbak. A „Koln. Zeit.” írja hogy Russel lord politikája Ausztria irányában mit sem változott: kívánja Magyarország kibékítését Deák programja alapján, és a velencei kérdés békés megoldását.

— Bukarestből írják a „Kronst. Zeit.”-nak, hogy Románia fővárosában minden befolyást a francziák kezében tartják.

ritettek kezökre, a katonaságnál, iskolákban, pénzügy, középítkezés körül mindenütt ott vannak, hol parancsnokolni vagy nyerni lehet, annyira hogy Románia nem oláh tartomány hanem francia departament.

— Az „I. Tanuja” bécsi levelezője írja, hogy a szerb vajdaság kérdése nem fog Magyarországra integritásának rovására létesíteni; levelező sikamlós ténnyel lépne ha az államminiszter viszonyáról a következő nemzetiségekhez akarna szólni, de annyit mint bizonyos ir. hogy sem császár ö Flgo, sem a miniszterium többsége távolról sem gondol királyságunk integritásának megromlására, s hogy a szerbek, valamint az oroszok, tótok és a románok magyarországi része egyenes alkotmányos uton az országgyűlés útján remélik s várják nemzetiségi érdekeik biztos ki-egyenlítését.

— Trebinje, jan. 30. A török hadak és a fölkölk egy órányi távolságra állnak egymástól, anélkül, hogy 6 nap óta megütköztek volna. Derwis pasa új utat épített az osztrák határ felé.

— Konstantinápoly, jan. 30. Az antivárii

vizekbe török hajóhad készül. Ez elővigyázati rendszabály.

— Sz. Pétervár, jan. 31. Az „Északi Posta” constatirozza a sokoldalú elégtelenséget, aggodalmat és türelmetlenséget. Oka az emancipatio s a hitelügy változása. A nemesség a parasztok pontatlan fizetése miatt elégtel. A kormány jót állt az utóbiakért és szavát fogja tartani. Az átalakítás időt kíván; de a nemességnek el kell határoznia, hogy alkalmazkodik a helyzethez és segít a kormánynak. A megoldás az emancipatio befejezésében, a népnek a közigazgatásban részvételében rejlik. A nemességtől függ, hogy a kormányt segítse vagy akadályozza.

Távíratí tudósítás a bécsi börzéről

Február 3-án: Nemzeti kölesön 83.5. 5% Metalliques 68.55. Bank-részvény 794.—. Hitel-részvény 191.40. Váltó Londonra 139.25. Ezüst 138.50. Arany 6.57.

Január 31-ikén: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 70.—. Erdélyi 66.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

Hirdetmény.

(459)
Sz. 78 1862

(1—3)

Jár. Az ersébetvárosi Tanács, mint törvényszék által ezenel közbirrét tétetik: hogy ersébetvárosi kereskedő Szenkovics Miklós részére orsz. ügyvéd Ötves Bogdán által a múlt év november 21-ről 481 sz. alatt beadott azon kérelme folytán, melynélfogva ersébetvárosi Csiki Mária ellen 525 ft o. é. és annak járuléka végrehajtás útján fölvételére a törvényes elrendelést kéri az adósnak Ersébetvárosában levő ingatlan belső birtokára; ugymint azon házra, mely 360 sz. alatt a piácson vagyon, és 2800 ft-ra becsültetett. —

A már megtörtént zálogolás és becslés alapján az árczen elrendeltetett, és annak kereszttulvitelére a folyó 1862-ik év mártzius 3 és április 3 délelőtti 10 óra, árverési helyül pedig Ersébetvárt ott helyt a háznál tüzetik ki.

Mi oly formán tétetik közbirrét, hogy a fenn kitett realitas az első árverési határnapon csak is becsáron, vagy azon feylül, a második határnapon pedig a becsáron alól is az ezen törvényszék iródájában a hivatalos órákban megtekinthető árverési feltételek mellett a többet ígérnek el fognak adati.

Egyszersmind mindazok, kik a fenn kitett realitashoz bármínő jog czimén igényt tartanak, ezenel fölhivtnak, hogy ezen igényeiket a fenn kitett első határnapig ezen törvény-széknel olyatén jogigényeik elvesztése terhe alatt bejelenteni el ne mulasztzák.

Sz. k. Ersébetváros tanácsa 1862-k év január 28-án tartott üléséből.

(460)
Másolat 1712 1862 Korm. számhoz.
Másolat 995./43 1862 számhoz.

(1—3)

Hirdetés.

A magas pénzügyi ministeriumnak 1862-ik január hó 4-én 70542/3080 szám alatti rendelete következtében, a december 25-én 1861 ben [Bírod. törv. lap 1862-re III dar. 5 sz.] kelt legfelsőbb határozatnál fogva az eddigi marhasó árak helyébe folyó év január 20-ától kezdve következő leszállított árak lépnek életbe u. m.

a cs. k. sóhivatalnál	Marosújvárt	1 ft. kr.	
" " " "	Dézsaknán	1 " "	
" " " "	Parajdon	1 " "	
" " " "	Thordan	1 " "	
" " " "	Vizaknán	1 " "	
" " " "	Maros-Portuson	1 " 30	
" " " "	Maros-Solymoson	1 " 35	egy bécsi mázsa

együttal ugyan azon batáridőtől kezdve a szeptember 5-én 1858-ban [Bírod. törv. lap 186 sz.] kelt legfelsőbb határozattal helybenhagyott marhasó árak érvénytelenítettek.

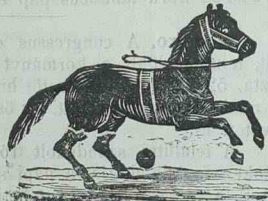
A cs. kir. országos pénzügy igazgatóságtól N.-Szeben január 17-én 1862.

NEM HIVATALOS.

(400)

(4—6)

Gyógy- lovak vegyszer számára

BARTH F. freibachi állatorvostól
Althofennél Karinthiában.

Ezen romolhatlan, ártalom nélkül hatályos erejű folyékony állomány által a lovaknál alaposan gyógyíthatni minden nemű inarandulásból, sérüléstől, fizemodásból, marulásból, továbbá friss lábszurásokból, pókosodásból, eredő bajokat, s másféle drganatokat.

1 üveg ily vegyszer ára 2 ft 60 kr. o. é.

Morveum.

Egy a maga nemében feljűmulhatlan gyógyszer lovak, szarvasmarhák, juhok, sertések és ebek számára, mely által mindennemű gyuladós sebek, daganatok és tagsérülések, bőrkütsések, mint rüh, himlő, csomósodás, viszketegség s több ily nemű nyavalyák a sertésnél, lovaknál, valamint minden nyereg és szerszám által okozott törődések, továbbá patatiprás, nyilazás, végre főleg a köröm és pata betegségek; rendkívül gyorsan és sikerrel gyógyíthatók, mire nézve több tekintélyes egyéniségek bizonyítványaira hivatkozhatunk, megtekintés végett.

Ára egy tégely szernek használati utasítással 1 ft 20 kr. oszt. ért.

Kapható:

Kolozsvárt: WOLFF urak gyógyszerárában és Khudy J. gyógyszerésznél; Déesen: Krémer Sámuel urnál.

Nagyobb mennyiségű árú bizományok letétele végett, kéretnék magához a éksztőhöz folyamodni.

(461)

Eladó birtok.

Beszterczétől 1 órai távolságra, jó kő udvarházzal, jó gazdasági épületekkel ellátott jószág faluban helyt, két koresoma-joggal és egy koresma-házzal, mely az újabb fölmérés szerint 142 Catast. holdból, eladó. — Értekezhetni feljő: Déészaknán ügyvéd T. Fodor Antal urral.

(1—3)

(450)

Eladó ó borok

vannak Ugrán a gr. Haller György ur udvarában m. e. 500 veder; értekezhetni ott helyt az udvari tiszttel, vagy M.-Vásárhelyt a Petkibáznál lakó tulajdonos gróf urral.

(1—3)

(457)

Haszonbéri hirdetmény

A Sztrigy völgyében s a hátszeg-vidéki országtól mellett **Pusztá Kalán**on, Sz.-város, Déva és V.-Hunyad központján egy terjedelmes udvartelek négy szobából álló kőházzal, 1-ső osztályu 170 h. szántó s 70 h. kaszálófölddel, kirekesztő koresmárlási s jűhlegeltetési joggal, ugy szintén az ezen jószághoz tartozó 1-ső s 2-od osztályu szőlőhegyi birtokok Fel-ső-Nádason és Felső-Okloson, bérbe adandók. — Bővebb értesítést ad báró Kemény Lajos ur V.-Hunyadon.

(3—3)

(458)

Haszonbéri hirdetés.

Szekely-Udvarhelytől mintegy 2 órai távolságra, a Brassóba vezető nagy útban fekvő Homoród-Szentpálon egy nagy kiterjedésű jószág udvari lakó házakkal s gazdasági épületekkel, ezen évi szentgyörgy naptól 6 vagy több egy más utáni évre bérbe kiadó. — Értekezhetni iránta: Apa-Nagyfaluban, legifj. gróf Bethlen Sándor tulajdonossal, szóval vagy bérmentes levél által.

Felvilágosítással szolgálhat Kolozsvárt Csulak Dániel hites ügyvéd.

(3—3)

(391)

1/2 1862.

(4—4)

A kedvelt, kellemes zamatu valóságos Schneebergi növény-szörp,

mint elősmert eoyhítószert a hűlésből származott bajokban, u. m. a grippében, catharusban, köhögés eknél, torokgyik- és gyuladásoknál, főleg a mell- és tüdőbajoknál; talátható

Kolozsvá tt gyógyszerész WOLFF J. urnál. Továbbá: Tordán Wolff Gábor gyógyszer. Beszterczén Dietrich & Fleischer, Déesen Krémer Sámuel, Segesvárt Misselbacher J. B. Lugoson Arnold József, Medgyesen Breiner C. Zalatnán Megai J. Szászvároson Spech Gusztáv, N.-Bányán Horacek József gyógyszer., Szathmáron Turoczkó D., N.-Váradon Janky A. N. Károlyban Schöberl K. K.-Fejérvárt Sándor R. gyógyszer., N.-Szebenben Zührer J. F. Debreczenben Föltel Nándor uraknál.

Egy üveg ára 1 ft 26 kr. oszt. értékben.

Egyszersmind a fentebbi megbízott raktáros uraknál még kapható:

TYUKSZEM-KENŐCS, a legjelesebb a maga nemében, Schmidt cs. k. főorvostól.

Egy skatulya ára 23 kr. o. é.

Rr. Behr IDEGERŐSÍTŐ KIVONATSZERE az ideg és test erősítésére. 70 kr.

Dr. Walter ugynevezett **KELETI VIZE**, Londonból, a köszvénybe szenvedőknek. —

Egy üveg ára 1 ft 5 kr. o. é.

Stub-Alpesi NÖVÉNYNEDV mell- és tüdőbetegségekben. Üvege 87 kr. o. é.

STEIN JÁNOS

Könyvtárusnál Kolozsvárt kapható:

SIBENBÜRGENS

geographisch-, topographisch-, statistisch-, hydrographisch- und orographisches

LEXIKON

mittelst eines Versuches seiner Landkarten-Beschreibung, bearbeitet und alphabetisch geordnet von Ignatz Lenk von Freudenfeld, k. k. General-Feldmarschall Lieutenant im Pensionsstande. 4 Bde. Preis: 10 Gulden ö. w.

Szavalmányok

növendék leányok számára összeállítá Réthy Lajos. Ára 80 ft. kr.

Utasítás

az Erdélyben megszüntetett tizedbejelentések valóstításánál eljárásról, mely a hajdoni urbér-jogosított földesuraságok, ügyvédek, meghatalmazottak sat. szóval mindazoknak, kik urbéri tized-járandóságok valóstításával foglalkoznak különös figyelmökre ajánlatik.

Ára 50 kr. Oszt. ért.

Mese-lomb. Jó gyermekek számára. — 12 színezett képpel. Ára 40 kr.

Rege-osarnok. Jeles gyermekek számára, képekkel, ára 40 kr.

A gyakorlati méhészet rövid váz-lata, különös tekintettel Dzierzon módszerére. Irta Hradszky József r. k. lelkész Zsakócson. Ára 1 ft 50 kr.